

1)

2) Znaczenie ciała w naszym życiu

a) 1. Cele lekcji

i)a) Wiadomości

Uczeń:

- zna definicję ciała z filozoficznego punktu widzenia,
- zna poglądy wielkich filozofów na problem ciała,
- zna poglądy religijne na kwestię ciała człowieka.
- wie, na czym polega cielesność człowieka.

ii)b) Umiejętności

Uczeń:

- uczy się różnorodności rozumienia ciała,
- uczy się dbania o siebie i swoje ciało,
- nabiera umiejętności dyskusowania o problemie ciała,
- uczy się wykraczać poza potoczne sposoby rozumienia problemu cielesności,
- potrafi odnieść filozoficzną wiedzę do problemu praktycznego.

c) Podstawy

Lekcja realizuje podstawę programową w zakresie:

- celów edukacyjnych – uczy rozpoznawać podstawowe wartości moralne i dokonywać właściwej ich hierarchizacji.
- zadań szkoły – uświadamia ważny problem moralny, jakim jest cielesność i pozwala na rozwijanie umiejętności prezentacji własnego stanowiska w dialogu z innymi,
- treści – należy do bloku tematycznego „człowiek jako osoba; natura i godność człowieka”,
- osiągnięć – uczy dokonywania wyboru wartości i tworzenia ich hierarchii.

b) 2. Metoda i forma pracy

Wykład, dyskusja wokół problemu.

c) 3. Środki dydaktyczne

Arkusze papieru i flamastry.

d)4. Przebieg lekcji

i)a) Faza przygotowawcza

Przed zajęciami nauczyciel przygotowuje arkusze papieru i flamastry. Na zajęciach zapoznaje uczniów z tematem lekcji i informuje o celu zajęć.

ii)b) Faza realizacyjna

1. Nauczyciel informuje uczniów, że wszyscy jesteśmy istotami cielesnymi i że nasza cielesność polega na tym, że posiadamy ciało. Następnie dzieli uczniów na trzyosobowe grupy, rozdaje arkusze papieru oraz flamastry i prosi o zapisanie na arkuszach czym jest nasze ciało. Uczniowie czytają określenia. Nauczyciel prosi uczniów, by w grupach napisali własną definicję ciała.

2. Nauczyciel czyta definicję ciała z filozoficznego punktu widzenia i razem z uczniami porównuje ją z ich własnymi definicjami.

3. Nauczyciel prowadzi wykład na temat problemu ciała w ujęciu następujących filozofów:

- Pitagorejczycy,
- Sokrates,
- Arystoteles,
- Św. Augustyn,
- Św. Tomasz,
- Kartezjusz,
- Postmoderniści.

4. Nauczyciel prowadzi dyskusję z uczniami na następujące tematy:

1. Jakie robię rzeczy, które są złe dla mojego ciała?
2. Dlaczego robię te rzeczy?
3. Czy sprawiały by mi przyjemność, gdybym wiedział jak działają na moje organy wewnętrzne?
4. Czy inni zmuszają mnie do robienia tych rzeczy?
5. Dlaczego czasami nie cenię własnego ciała?

iii)c) Faza podsumowująca

Nauczyciel prosi o wykonanie następującego zadania w grupach: „Zaprojektujcie plakat (pisemnie lub plastycznie) promujący zdrowy tryb życia. Jakie hasła się tam znajdują”. Uczniowie po skończonej pracy pokazują swoje plakaty i omawiają ich treść.

e)5. Bibliografia

1. Blackburn S., *Oksfordzki słownik filozoficzny*, Książka i Wiedza, Warszawa 2004.
2. Jenkins J., *Contemporary Moral Issues*, Heinemann, Oxford 1994.
3. Jenkins J., *Introducing Moral Issues*, Heinemann, Oxford 1994.
4. Tatarkiewicz W., *Historia filozofii*, PWN, Warszawa 2001.

f)6. Załączniki

a) Materiały pomocnicze dla nauczyciela

Definicja ciała z filozoficznego punktu widzenia:

„Ciało by często niefortunnie przeciwstawiane umysłowi, a w niektórych tradycjach np. pitagorejskiej, indyjskiej i chrześcijańskiej, samo usytuowanie ducha w ciele uważane jest za rodzaj pokuty w porównaniu z pełnią szczęścia, jakiego zażywać może dusza w postaci czystej, pośród innych dusz. Niemniej jednak większość dwudziestowiecznych doktryn filozoficznych uważa cielesność za warunek konieczny życia psychicznego: nasze ciało nie jest zewnętrznego względem naszego umysłu świata. Śmiałe starania o podanie trafnego opisu percepcji (postrzegania) własnego ciała oraz jego miejsca w percepcji innych rzeczy podjęli fenomenologowie, zwłaszcza Merleau-Ponty.(...) W tym ujęciu percepcja ciała i za pomocą ciała nie jest jakimś biernym odbiciem doświadczenia gdzieś „w głowie”, lecz czynną, żywą jednością poruszania się i pojmowania przestrzeni: *Doświadczenie własnego ciała jest zupełnie przeciwnej natury niż ta, jaką z dawna narzuciło mu myślenie, rozszczepiając podmiot i przedmiot.*”

„Oksfordzki słownik filozoficzny” Simon Blackburn (red.)

g)7. Czas trwania lekcji

45 minut

h)8. Uwagi do scenariusza

Brak.